

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และคุณภาพงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็นหัวข้อดังนี้

- 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
- 4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานที่ทำงาน/สังกัด และระยะเวลาทำงานในสายวิชาชีพ กับระดับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	109	44.49
หญิง	136	55.51
รวม	245	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 55.51 และเพศชายจำนวน 109 คิดเป็นร้อยละ 44.49 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
21-35 ปี	68	28.00
36-50 ปี	119	49.00
51-60 ปี	46	19.00
มากกว่า 60 ปี	12	5.00
รวม	245	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยส่วนมากมีอายุระหว่าง 36-50 ปี เป็นจำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 49.00 รองลงมามีอายุระหว่าง 21-35 ปี เป็นจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี หรือคิดเป็นร้อยละ 19 และอายุมากกว่า 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 5 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	68	28.00
สมรส	165	68.00
หย่า/แยกกันอยู่	12	5.00
รวม	245	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยส่วนมากมีสถานภาพสมรสแล้ว จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 68.00 มีสถานภาพโสด จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00 และมีสถานภาพหย่า/แยกกันอยู่ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	122	50.00
ปริญญาโท	111	46.00
ปริญญาเอก	12	5.00
รวม	245	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยส่วนมากมีคุณวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือคุณวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 46.00 ระดับปริญญาเอก จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาการทำงานในสายวิชาชีพบัญชี

ระยะเวลาการทำงานในสายวิชาชีพบัญชี	จำนวน	ร้อยละ
ทำงานในสายวิชาชีพบัญชีมาแล้ว 1-5 ปี	34	14.00
ทำงานในสายวิชาชีพบัญชีมาแล้ว 6-10 ปี	137	56.00
ทำงานในสายวิชาชีพบัญชีมาแล้วมากกว่า 10 ปี	74	30.00
รวม	245	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยส่วนมากทำงานในสายวิชาชีพบัญชีมาแล้ว 6-10 ปี จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 56.00 รองลงมาทำงานมาแล้วมากกว่า 10 ปี จำนวน 74 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 30.00 ถัดมาทำงานมาแล้ว 1-5 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 14.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ข้อมูลทั่วไปของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ข้อมูลทั่วไปของบริษัท	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทของกลุ่มอุตสาหกรรม		
เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	57	23
สินค้าอุปโภคบริโภค	13	5
ธุรกิจการเงิน	15	6
วัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม	22	9
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	36	15
ทรัพยากร	32	13
บริการ	16	7
เทคโนโลยีและการสื่อสาร	54	22
จำนวนพนักงานในองค์กร		
น้อยกว่า 500 คน	161	65.71
500 – 1,000 คน	54	22.04
1,000 - 1,500 คน	30	12.24
ทุนจดทะเบียน		
น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท	70	28.57
1,001 – 2,000 ล้านบาท	65	26.53
2,001 - 3,000 ล้านบาท	36	14.69
3,001 - 4,000 ล้านบาท	66	26.94
มากกว่า 4,000 ล้านบาท	8	3.27

ตารางที่ 7 ข้อมูลทั่วไปของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของบริษัท	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาดำเนินธุรกิจ		
น้อยกว่า 10 ปี	40	16.33
10 – 20 ปี	122	49.8
21 – 30 ปี	51	20.82
มากกว่า 30 ปี	32	13.06
รายได้รวม		
น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท	35	14.29
1,001 – 2,000 ล้านบาท	60	24.49
2,001 - 3,000 ล้านบาท	85	34.69
3,001 - 4,000 ล้านบาท	55	22.45
มากกว่า 4,000 ล้านบาท	10	4.08

จากตารางที่ 7 พบว่าผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีและอุตสาหกรรมอาหาร จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 23.00 รองลงมา กลุ่มเทคโนโลยีและการสื่อสาร จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 22.00 กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 กลุ่มทรัพยากร จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 13.00 กลุ่มวัสดุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 9.00 กลุ่มบริการ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 กลุ่มธุรกิจการเงิน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00 กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 ตามลำดับ ซึ่งมีจำนวนพนักงานในองค์กรส่วนมากมีพนักงานน้อยกว่า 500 คน จำนวน 161 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 65.71 รองลงมา จำนวนพนักงานในองค์กร 500-1,000 คน จำนวน 54 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 22.04 และ จำนวนพนักงานในองค์กร 1,000 – 1,500 คน จำนวน 30 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 12.24 ตามลำดับ มีทุนจดทะเบียนของบริษัทส่วนมากน้อยกว่า 1,000 ล้านบาท จำนวน 70 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 28.57 รองลงมา ทุนจดทะเบียนของบริษัท 3,001-4,000 ล้านบาท จำนวน 66 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 26.94 ทุนจดทะเบียนของบริษัท 1,001-2,000 ล้านบาท จำนวน 65 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 26.53 ทุนจดทะเบียนของบริษัท 2,001-3,000 ล้านบาท จำนวน 36 บริษัท คิดเป็นร้อยละ

14.69 และ ทุนจดทะเบียนของบริษัท มากกว่า 4,000 ล้านบาท จำนวน 8 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 3.27 ตามลำดับ ซึ่งได้ดำเนินธุรกิจมาแล้ว ตั้งแต่ 10-20 ปี จำนวน 122 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 49.80 รองลงมาตั้งแต่ 21-30 ปี จำนวน 51 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 20.82 น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 40 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 16.33 และ มากกว่า 30 ปี จำนวน 32 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 13.06 ตามลำดับ มีรายได้ตั้งแต่ 2,001-3,000 ล้านบาท จำนวน 85 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 34.69 รองลงมา คือ ตั้งแต่ 1,001-3,000 ล้านบาท จำนวน 60 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 24.49 ตั้งแต่ 3,001-4,000 ล้านบาท จำนวน 55 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 22.45 น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท จำนวน 35 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 14.29 และ มากกว่า 4,000 ล้านบาท จำนวน 10 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 4.08 ตามลำดับ

4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

ตารางที่ 8 ระดับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จำแนกตามหลักจรรยาบรรณด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และ ความซื่อสัตย์สุจริต	\bar{X}	S.D	แปลความ
1. ท่านกระทำและดำเนินงานที่รับผิดชอบต่างๆ โดยมุ่งเน้น จรรยาบรรณและการกระทำที่ถูกต้องและเหมาะสม	4.29	0.83	มากที่สุด
2. ท่านวินิจฉัยในการเลือกกระทำและดำเนินงานที่รับผิดชอบ ต่างๆ โดยมุ่งเน้นจรรยาบรรณและการกระทำที่ถูกต้องและ เหมาะสม	4.09	0.75	มาก
3. ท่านให้ความสำคัญกับคุณค่าของจรรยาบรรณเป็นสิ่งแรก มากกว่าคุณค่าอื่นๆ เสมอ	3.84	0.71	มาก
4. ท่านมีการปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมา โดยจาก ปราศจากความลำเอียง และมีอิสระในการตัดสินใจในเรื่อง ต่างๆ ที่เกิดจากการปฏิบัติงาน	3.89	0.72	มาก

ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และ ความซื่อสัตย์สุจริต	\bar{X}	S.D	แปลความ
5. ท่านมีการปฏิบัติงานที่มีการคำนึงถึงความยุติธรรม ซื่อสัตย์สุจริต และการทำงานโดยปราศจากผลประโยชน์ ทับซ้อน	3.83	0.83	มาก
6. ท่านประกอบวิชาชีพอย่างซื่อสัตย์และเชื่อถือได้	3.99	0.79	มาก
ภาพรวมด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต	3.99	0.55	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่าระดับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
จำแนกตามหลักจรรยาบรรณด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความ
ซื่อสัตย์สุจริต ภาพรวมของระดับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
จำแนกตามหลักจรรยาบรรณด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความ
ซื่อสัตย์สุจริตอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยรวมที่ได้เท่ากับ 3.99 และการปฏิบัติตามหลัก
จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในด้านนี้ สามารถสรุปได้ว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีการ
ปฏิบัติตามอยู่ในระดับมากในเรื่องดังต่อไปนี้

- 1.ท่านกระทำและดำเนินงานที่รับผิดชอบต่างๆ โดยมุ่งเน้นจรรยาบรรณและการ
กระทำที่ถูกต้องและเหมาะสม
- 2.ท่านวินิจฉัยในการเลือกกระทำและดำเนินงานที่รับผิดชอบต่างๆ โดยมุ่งเน้น
จรรยาบรรณและการกระทำที่ถูกต้องและเหมาะสม
- 3.ท่านประกอบวิชาชีพอย่างซื่อสัตย์และเชื่อถือได้
- 4.ท่านมีการปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมา โดยจากปราศจากความลำเอียง และมี
อิสระในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ที่เกิดจากการปฏิบัติงาน
- 5.ท่านให้ความสำคัญกับคุณค่าของจรรยาบรรณเป็นสิ่งแรกมากกว่าคุณค่าอื่นๆ
เสมอ
- 6.ท่านมีการปฏิบัติงานที่มีการคำนึงถึงความยุติธรรม ซื่อสัตย์สุจริต และการทำงาน
โดยปราศจากผลประโยชน์ทับซ้อน

ตารางที่ 9 ระดับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จำแนกตามหลักจรรยาบรรณด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน	\bar{X}	S.D	แปลความ
1. ความรับผิดชอบและปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพต่อหน่วยงานในสังกัด บริษัท และสังคม	4.26	0.72	มากที่สุด
2. ให้ความสำคัญในการทำงานว่าจะต้องมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และมีเกียรติในการดำเนินงาน เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ของงานทางวิชาชีพบัญชีเป็นที่น่าภาคภูมิใจ	4.16	0.80	มาก
3. ใช้ความรู้ความสามารถในการดำเนินงานอย่างดีที่สุด เพื่อให้ได้ผลงานที่ดีและมีคุณภาพ	4.46	0.73	มากที่สุด
4. ประยุกต์ใช้ความรู้ความเข้าใจจากการปฏิบัติงานในอดีตมาใช้เป็นฐานในการเปรียบเทียบทางเลือกในการตัดสินใจ	4.05	0.81	มาก
5. ใช้ความถูกต้องและความครบถ้วนของเอกสารในการจัดทำบัญชี	3.99	0.73	มาก
6. ปฏิบัติงานทางด้านการบัญชีได้ตามมาตรฐานการบัญชีและระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างครบถ้วน	3.96	0.75	มาก
7. หมั่นหาความรู้ทางด้านหลักการของมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชี	3.95	0.74	มาก
8. เพิ่มพูนความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติงานของท่านให้เป็นปัจจุบันอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	4.03	0.73	มาก
9. แบ่งปันความรู้ด้านที่เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีให้กับผู้เกี่ยวข้องในสายงานของท่านอย่างสม่ำเสมอ เช่น ความรู้มาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงใหม่ เป็นต้น	3.96	0.74	มาก
10. ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบและจัดเตรียมเอกสารให้มีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับหลักวิชาชีพบัญชี	4.09	0.78	มาก
ภาพรวมด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน	4.09	0.49	มาก

จากตารางที่ 9 ภาพรวมของระดับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จำแนกตามหลักจรรยาบรรณด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยรวมที่ได้เท่ากับ 4.09 และการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในด้านนี้ สามารถสรุปได้ว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีการปฏิบัติตามอยู่ในระดับมากในเรื่องดังต่อไปนี้

1. ท่านใช้ความรู้ความสามารถในการดำเนินงานอย่างดีที่สุด เพื่อให้ได้ผลงานที่ดีและมีคุณภาพ
2. ท่านมีความรับผิดชอบและปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพต่อหน่วยงานในสังกัด บริษัท และสังคม
3. ท่านให้ความสำคัญในการทำงานว่าจะต้องมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และมีเกียรติในการดำเนินงาน เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ของงานทางวิชาชีพบัญชีเป็นที่น่าภาคภูมิใจ
4. ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบและจัดเตรียมเอกสารให้มีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับหลักวิชาชีพบัญชี
5. ท่านประยุกต์ใช้ความรู้ความเข้าใจจากการปฏิบัติงานในอดีตมาใช้เป็นฐานในการเปรียบเทียบทางเลือกในการตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ
6. เพิ่มพูนความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติงานของท่านให้เป็นปัจจุบันอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์
7. ท่านใช้ความถูกต้องและความครบถ้วนของเอกสารที่เกี่ยวข้องในการจัดทำบัญชี
8. ท่านปฏิบัติงานทางด้านการบัญชีได้ตามมาตรฐานการบัญชีและระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างครบถ้วน
9. แบ่งปันความรู้ด้านที่เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีให้กับผู้เกี่ยวข้องในสายงานของท่านอย่างสม่ำเสมอ เช่น ความรู้มาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงใหม่ เป็นต้น
10. หมั่นหาความรู้ทางด้านหลักการของมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชี

ตารางที่ 10 ระดับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จำแนกตามหลักจรรยาบรรณด้านการรักษาความลับ

ด้านการรักษาความลับ	\bar{X}	S.D	แปลความ
1. ท่านรักษาความลับโดยระวังไม่ให้พลั้งเผลอ	4.24	0.73	มากที่สุด
2. ท่านรักษาความลับของข้อมูลภายในสำนักงาน หรือองค์กรของผู้ว่าจ้างให้เป็นความลับ	4.08	0.86	มาก
3. ท่านรักษาความลับของข้อมูลภายในสำนักงานหรือองค์กรของผู้ว่าจ้างให้เป็นความลับ	4.26	0.68	มากที่สุด
4. ดำเนินการให้มั่นใจว่า ผู้ช่วยที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล รวมทั้งบุคคลที่ตนได้ขอคำแนะนำและความช่วยเหลือทางวิชาชีพได้มีการปฏิบัติตามหลักการรักษาความลับ	4.05	0.76	มาก
5. เปิดเผยสิ่งที่กฎหมายอนุญาต และได้รับการอนุมัติจากผู้ว่าจ้าง หน่วยงานในสังกัด เท่านั้น	3.89	0.71	มาก
ภาพรวมด้านการรักษาความลับ	4.10	0.51	มาก

จากตารางที่ 10 ภาพรวมของระดับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จำแนกตามหลักจรรยาบรรณด้านการรักษาความลับอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยรวมที่ได้เท่ากับ 4.10 และการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในด้านนี้ สามารถสรุปได้ว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีการปฏิบัติตามอยู่ในระดับมากในเรื่องดังต่อไปนี้

1. ท่านรักษาความลับของข้อมูลภายในสำนักงานหรือองค์กรของผู้ว่าจ้างให้เป็นความลับ
2. ท่านรักษาความลับโดยระวังไม่ให้พลั้งเผลอ
3. ท่านรักษาความลับของข้อมูลภายในสำนักงาน หรือองค์กรของผู้ว่าจ้างให้เป็นความลับ
4. ดำเนินการให้มั่นใจว่า ผู้ช่วยที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล รวมทั้งบุคคลที่ตนได้ขอคำแนะนำและความช่วยเหลือทางวิชาชีพได้มีการปฏิบัติตามหลักการรักษาความลับ
5. เปิดเผยสิ่งที่กฎหมายอนุญาต และได้รับการอนุมัติจากผู้ว่าจ้าง หน่วยงานในสังกัด เท่านั้น

ตารางที่ 11 ระดับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จำแนกตามหลักจรรยาบรรณด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ

ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ	\bar{X}	S.D	แปลความ
1. มีการจัดทำข้อมูลและเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงินอย่างครบถ้วน	4.11	0.65	มาก
2. ไม่ละทิ้งการปฏิบัติงานที่รับมอบหมาย	4.02	0.80	มาก
3. ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง	4.06	0.76	มาก
4. มีส่วนร่วมในการจัดเก็บเอกสาร หลักฐานให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	3.92	0.79	มาก
5. ทบทวนการปฏิบัติงานและปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดอย่างสม่ำเสมอ	4.07	0.76	มาก
ภาพรวมด้านด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ	4.04	0.52	มาก

จากตารางที่ 11 ภาพรวมของระดับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จำแนกตามหลักจรรยาบรรณด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยรวมที่ได้เท่ากับ 4.04 และการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในด้านนี้ สามารถสรุปได้ว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากในเรื่อง

1. มีการจัดทำข้อมูลและเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงินอย่างครบถ้วน
2. ทบทวนการปฏิบัติงานและปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาดอย่างสม่ำเสมอ
3. ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
4. ไม่ละทิ้งการปฏิบัติงานที่รับมอบหมาย
5. มีส่วนร่วมในการจัดเก็บเอกสาร หลักฐานให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 12 ระดับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จำแนกตามหลักจรรยาบรรณด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้

ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคล ที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้	\bar{X}	S.D	แปลความ
1. ท่านตระหนักถึงความต้องการ ความสนใจ และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปฏิบัติงานของท่านเสมอ	4.37	0.68	มากที่สุด
2. ท่านยึดมั่นการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ และระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด	3.98	0.74	มาก
3. ท่านมุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อในวิชาชีพว่าเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญในการประกอบวิชาชีพอิสระ	4.01	0.67	มาก
4. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต อุทิศตน พุ่มเท ดูแลทรัพย์สินของหน่วยงานที่สังกัด บริษัท หรือผู้ว่าจ้าง	4.06	0.76	มาก
5. ใช้เวลา และทรัพย์สินขององค์กรที่ท่านสังกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลที่สามทั้งทางตรงและทางอ้อม	4.11	0.75	มาก
6. ไม่กระทำการใดๆ ที่ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง และการดำเนินการขององค์กรที่ท่านสังกัด	4.09	0.75	มาก
7. ไม่ปฏิบัติตนในลักษณะที่จะทำให้เกิดความเสื่อมเสียแก่วิชาชีพ หน่วยงานที่สังกัด บริษัท หรือผู้ว่าจ้าง	4.02	0.74	มาก
ภาพรวมความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคล ที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้	4.09	0.50	มาก

จากตารางที่ 12 ภาพรวมของระดับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จำแนกตามหลักจรรยาบรรณด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้อยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยรวมที่ได้เท่ากับ 4.09 และการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในด้านนี้ สามารถสรุปได้ว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากในเรื่องดังต่อไปนี้

1. ท่านตระหนักถึงความต้องการ ความสนใจ และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปฏิบัติงานของท่านเสมอ
2. ใช้เวลา และทรัพยากรขององค์กรที่ท่านสังกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลที่สามทั้งทางตรงและทางอ้อม
3. ไม่กระทำการใดๆ ที่ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง และการดำเนินการขององค์กรที่ท่านสังกัด
4. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต อุทิศตน ทুমเท ดูแลทรัพยากรของหน่วยงานที่ท่านสังกัด บริษัท หรือผู้ว่าจ้าง
5. ไม่ปฏิบัติตนในลักษณะที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่วิชาชีพ หน่วยงานที่ท่านสังกัด บริษัท หรือผู้ว่าจ้าง
6. ท่านมุ่งเน้นความรับผิดชอบในวิชาชีพว่าเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญในการประกอบวิชาชีพ
7. ท่านยึดมั่นการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ และระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

ตารางที่ 13 ระดับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จำแนกตามหลักจรรยาบรรณด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ และจรรยาบรรณทั่วไป

ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ และจรรยาบรรณทั่วไป	\bar{X}	S.D	แปลความ
1. ไม่แย่งงานวิชาชีพบัญชีจากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีด้านเดียวกัน	4.22	0.72	มากที่สุด
2. ไม่ปฏิบัติงานเกินกว่าที่ได้รับมอบหมายจากผู้ทำ บัญชีอื่น	3.99	0.67	มาก
3. ไม่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานของตนเองเกินความเป็นจริง หรือเปรียบเทียบกับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีด้านเดียวกัน	3.91	0.71	มาก
4. ไม่ให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์ใดๆ เพื่อเป็นการจูงใจให้บุคคลอื่นแนะนำ หรือจัดหางานมาให้ท่านทำ	3.97	0.76	มาก

ตารางที่ 13 ระดับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จำแนกตามหลักจรรยาบรรณด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ และจรรยาบรรณทั่วไป (ต่อ)

ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ และจรรยาบรรณทั่วไป		\bar{X}	S.D	แปลความ
5.	ไม่ให้และไม่เรียกร้องว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์ใดๆที่จะส่งผลกระทบต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้มีอำนาจในองค์กร ดำเนินการไปโดยไม่เหมาะสม เพื่อให้ตนเองได้รับผลประโยชน์เกินกว่าที่ควรจะเป็น	3.90	0.82	มาก
6.	ไม่ให้และไม่เรียกร้องว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์ใดๆที่จะส่งผลกระทบต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้มีอำนาจในองค์กร ดำเนินการไปโดยไม่เหมาะสม เพื่อให้ตนเองได้รับผลประโยชน์เกินกว่าที่ควรจะเป็น	3.90	0.82	มาก
7.	ไม่รับจ้างลงลายมือชื่อ หรือยอมให้ใช้ชื่อ ทั้งที่ไม่ได้มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบัญชี	3.92	0.80	มาก
ภาพรวมด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ และจรรยาบรรณทั่วไป		3.98	0.48	มาก

จากตารางที่ 13 ภาพรวมของระดับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี จำแนกตามหลักจรรยาบรรณด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ และจรรยาบรรณทั่วไปอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยรวมที่ได้เท่ากับ 3.98 และการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในด้านนี้ สามารถสรุปได้ว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากในเรื่องดังต่อไปนี้

1. ไม่แย่งงานวิชาชีพบัญชีจากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีด้านเดียวกันรายอื่น
2. ไม่ปฏิบัติงานเกินกว่าที่ได้รับมอบหมายจากผู้ทำ บัญชีอื่น
3. ประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ถูกที่ควรสำนึกในหน้าที่ และไม่ปฏิบัติตนในลักษณะที่ทำให้เกิดความเสียหายเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี
4. ไม่ให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์ใดๆ เพื่อเป็นการจูงใจให้บุคคลอื่นแนะนำหรือจัดหางานมาให้ท่านทำ

5. ไม่รับจ้างลงลายมือชื่อ หรือยอมให้ใช้ชื่อ ทั้งที่ไม่ได้มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบัญชี
6. ไม่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานของตนเองเกินความเป็นจริง หรือเปรียบเทียบตนหรือองค์กรที่ตนสังกัดอยู่กับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีด้านเดียวกันรายอื่น หรือองค์กรที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีด้านเดียวกันรายอื่นสังกัดอยู่
7. ไม่ให้และไม่เรียกร้องว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์ใดๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้มีอำนาจในองค์กรดำเนินการไปโดยไม่เหมาะสม เพื่อให้ตนเองได้รับผลประโยชน์เกินกว่าที่ควรจะเป็น

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาพรวมในการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

ภาพรวมหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	\bar{X}	S.D	แปลความ
1. ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และ ความซื่อสัตย์สุจริต	3.99	0.55	มาก
2. ด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน	4.09	0.49	มาก
3. ด้านการรักษาความลับ	4.10	0.51	มาก
4. ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ	4.04	0.52	มาก
5. ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคล ที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้	4.09	0.50	มาก
6. ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ และจรรยาบรรณทั่วไป	3.98	0.48	มาก
ภาพรวม	4.05	0.41	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่าผลการวิเคราะห์ภาพรวมของระดับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณในแต่ละด้าน ทั้ง 6 ข้อดังกล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถสรุปผลโดยรวมได้ว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.05) โดยเรียงลำดับจากคะแนนที่ได้รับมากที่สุดคือ 1) ด้านการรักษา

ความลับ (ค่าเฉลี่ย = 4.10) 2) ด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย = 4.09) 3) ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้ (ค่าเฉลี่ย = 4.09) 4) ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ(ค่าเฉลี่ย = 4.04) 5) ด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต (ค่าเฉลี่ย = 3.99) 6) ด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ และจรรยาบรรณทั่วไป (ค่าเฉลี่ย = 3.98)

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพของงบการเงิน

ภาพรวมหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	\bar{X}	S.D	แปลความ
คุณภาพของงบการเงิน	4.67	0.55	มากที่สุด

จากตารางที่ 15 พบว่าผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเห็นว่ารระดับคุณภาพของงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55

4.3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีประสบการณ์การในสายวิชาชีพบัญชีแตกต่างกัน มีระดับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่มีทุนจดทะเบียนแตกต่างกันปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่มีระยะเวลาดำเนินธุรกิจแตกต่างกันปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 6 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่มีรายได้แตกต่างกันปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 7 การปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความสัมพันธ์กับคุณภาพของงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ตารางที่ 16 การทดสอบสมมติฐานผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีอายุต่างกันกับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

อายุ	จำนวน	\bar{X}	S.D	F-test	P-value
21-35 ปี	68	3.81	0.42	22.96	0.00*
36-50 ปี	119	3.94	0.32		
51-60 ปี	46	4.31	0.26		
มากกว่า 60 ปี	12	0.03	0.04		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 16 ทำการทดสอบความแตกต่างของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีอายุแตกต่างกันมีระดับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : Anova) F-test พบว่า อายุของผู้ประกอบวิชาชีพที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ณ ระดับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (P-value = 0.00) กล่าวคือยิ่งอายุของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชียิ่งมาก ก็จะทำให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพมากขึ้น สรุปอายุส่งผลต่อการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ยอมรับสมมติฐานที่ 1

ตารางที่ 17 การทดสอบสมมติฐานผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีระดับการศึกษาต่างกันกับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

ระดับการศึกษา	จำนวน	\bar{X}	S.D	F-test	P-value
ปริญญาตรี	122	3.99	0.42	3.47	0.01*
ปริญญาโท	111	4.22	0.29		
ปริญญาเอก	12	4.50	0.12		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 17 ทำการทดสอบความแตกต่างของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : Anova) F-test พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ประกอบวิชาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ณ ระดับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (P-value = 0.01) กล่าวคือยิ่งระดับการศึกษาของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีสูงขึ้นก็จะให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพมากขึ้น สรุป อายุส่งผลต่อการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ยอมรับสมมติฐานที่ 2

ตารางที่ 18 การทดสอบสมมติฐานผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีประสบการณ์ในวิชาชีพต่างกับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

ประสบการณ์ทางวิชาชีพบัญชี	จำนวนคน	\bar{X}	S.D	F-test	P-value
1 - 5 ปี	34	2.74	0.15	0.68	0.04*
6-10 ปี	137	4.04	0.51		
ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป	74	3.74	0.23		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 18 ทำการทดสอบความแตกต่างของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่มีประสบการณ์ในวิชาชีพแตกต่างกันมีระดับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : Anova) F-test พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ประกอบวิชาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ณ ระดับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (P-value = 0.04) กล่าวคือยิ่งประสบการณ์ในวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีสูงขึ้นก็จะให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพมากขึ้น สรุป ประสบการณ์ในวิชาชีพส่งผลต่อการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ยอมรับสมมติฐานที่ 3

ตารางที่ 19 การทดสอบสมมติฐานผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่มี
 ทุนจดทะเบียนต่างกันกับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพ
 บัญชี

ทุนจดทะเบียน	จำนวน	\bar{X}	S.D	F-test	P-value
น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท	70	4.29	0.33	3.48	0.00
1,001 – 2,000 ล้านบาท	65	4.09	0.28		
2,001 - 3,000 ล้านบาท	36	2.98	0.21		
3,001 - 4,000 ล้านบาท	66	3.19	0.27		
มากกว่า 4,000 ล้านบาท	8	1.04	0.16		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 19 เมื่อทดสอบความแตกต่างของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานใน
 สถานประกอบการที่มีทุนจดทะเบียนต่างกันมีการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบ
 วิชาชีพบัญชีแตกต่างกัน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : Anova)
 F-test พบว่า สถานประกอบการที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติงานอยู่มีทุนจดทะเบียนนั้นมีความ
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพ
 บัญชี ณ ระดับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (P-value = 0.00) กล่าวคือสถานประกอบการที่ผู้
 ประกอบวิชาชีพปฏิบัติงานอยู่นั้นมีทุนจดทะเบียนสูงขึ้นไปก็จะเป็นสำคัญกับการปฏิบัติตามหลัก
 จรรยาบรรณวิชาชีพมากขึ้น สรุป ทุนจดทะเบียนของสถานประกอบการส่งผลต่อการปฏิบัติตาม
 หลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ยอมรับสมมติฐานที่ 4

ตารางที่ 20 การทดสอบสมมติฐานผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่มีระยะเวลาดำเนินธุรกิจต่างกันกับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

ระยะเวลาการทำงาน	จำนวน	\bar{X}	S.D	F-test	P-value
น้อยกว่า 10 ปี	40	4.09	0.28	3.48	0.02 *
10 – 20 ปี	122	2.98	0.21		
21 – 30 ปี	51	3.19	0.27		
มากกว่า 30 ปี	32	1.04	0.16		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 20 เมื่อทดสอบความแตกต่างของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่มีระยะเวลาดำเนินธุรกิจต่างกันมีการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีแตกต่างกัน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : Anova) F-test พบว่า สถานประกอบการที่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีปฏิบัติงานอยู่มีระยะเวลาดำเนินธุรกิจนั้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ณ ระดับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (P-value = 0.02) กล่าวคือสถานประกอบการที่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีปฏิบัติงานอยู่นั้นมีทุนจดทะเบียนสูงขึ้นไปจะให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพมากขึ้น สรุป ระยะเวลาดำเนินธุรกิจของสถานประกอบการส่งผลต่อการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ยอมรับสมมติฐานที่ 5

ตารางที่ 21 การทดสอบสมมติฐานผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่มีรายได้ต่างกับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

รายได้	จำนวน	\bar{X}	S.D	F-test	P-value
น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท	35	4.09	0.28	3.48	0.00
1,001 – 2,000 ล้านบาท	60	2.98	0.21		
2,001 - 3,000 ล้านบาท	85	3.19	0.27		
3,001 - 4,000 ล้านบาท	55	1.04	0.16		
มากกว่า 4,000 ล้านบาท	10				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 21 เมื่อทดสอบความแตกต่างของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่มีรายได้ต่างกับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีแตกต่างกัน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : Anova) F-test พบว่ารายได้ของสถานประกอบการที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติงานอยู่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพ ณ ระดับค่า นัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (P-value = 0.02) กล่าวคือสถานประกอบการที่ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติงานอยู่นั้นมีรายได้สูงขึ้นก็จะให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพมากขึ้น สรุป รายได้ของสถานประกอบการส่งผลต่อการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ยอมรับสมมติฐานที่ 6

ตารางที่ 22 การทดสอบสมมติฐานผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่มีรายได้ต่างกับการปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	Mean	r	p
ภาพรวมของจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี	3.99	0.34	0.00*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 22 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ (Pearson correlation) แสดงให้เห็นว่า จรรยาบรรณวิชาชีพสัมพันธ์กับผลคุณภาพของงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีความสัมพันธ์กันที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.00) ทั้งด้านความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ด้านการรักษาความลับ ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคล ที่ผู้ประกอบการวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ให้ และด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ และจรรยาบรรณทั่วไป